

VYBRANÁ BIBLIOGRAFIE

FILOSOFICKÝ ZÁKLAD GLOBÁLNÍ VÝCHOVY

Capra, F.: *The Tao of Physics*, Flamingo, 1976.

Autor v této knize zkoumá objevující se paralelu mezi holistickým paradigmatem v moderní fyzice a v východním mysticismu.

Capra, F.: *Turning Point. Science, Society and the Rising Culture*, Flamingo, 1983.

Výborná kniha, skutečný "bod obratu" pro mnoho z těch, kdo ji četli. Vysvětluje, jak mechanistický pohled na svět zavedený Newtonem a Descartem dovedl svět k současné globální krizi a popisuje a definuje probíhající změnu směrem k holistickému a systémovému chápání světa.

Ferguson, M.: *The Aquarian Conspiracy. Personal and Social Transformation in the 1980s*, Granada, 1982.

Autorka předkládá teorii, podle níž ve společnosti existuje rozložen "lidský potenciál", který se, za určitých okolností může spojit a v učitým kritickém bodě vést ke změně celé západní společnosti.

Fromm, E.: *Mít nebo být?*, Naše vojsko, 1991.

Filosofická úvaha o rozdílu mezi dvěma základními formami existence - "vlastnění" (převažuje v západní industriální společnosti) a "bytí" (převaha lidských hodnot nad materiálními). Velkým kladem knihy je její jasnost a srozumitelnost.

Higgins, R.: *The Seventh Enemy. Human Factor in the Global Crisis*, Pan 1980.

Definuje sedm nejzávažnějších faktorů ohrožujících přežití lidského rodu, z nichž za nejzávažnější považuje morální slepotu v kombinaci s politickou netečností.

Lorenz, K.: *8 smrtelných hříchů*, Panorama, 1990.

Osm základních příčin globální ekologické krize, vycházející ze samotné podstaty člověka.

Lovelock, J.E.: *Gaia. A New Look at Life on Earth*, Oxford University Press, 1982.

Autor formuluje a zkoumá hypotézu, podle níž Země představuje komplexní živý organismus, který samoregulačním způsobem udržuje optimální podmínky pro život na naší planetě.

Mündl, K.: Zachraňme naději. Rozhovory s Konradem Lorenzem, Panorama, 1991.
Úvahy o schopnostech lidí překonat vážné nebezpečí tím, že změní svůj způsob chování a hodnotovou orientaci a tím že budou globální problémy Země řešit biologickým a ne technokratickým přístupem.

Roszak, T.: Person/Planet, Granada, 1981.

Výborná a inspirativní práce spojující dvě mohutná současná hnutí - výzkum lidských možností a uvědomění si stoupajícího ohrožení planety.

PRAKTICKÉ PŘÍRUČKY

Dětská práva, mezinárodní dokument schválený i naším parlamentem, Pedagogický ústav J.A. Komenského, Máchova 7, 120 00 Praha 2

Fountain, S.: Learning Together. Global education 4 - 7 years. Stanley Thornes publishers Ltd., 1990.

Praktická příručka globální výchovy pro práci s dětmi předškolního věku a žáky prvního stupně základních škol. Kniha obsahuje řadu aktivit zaměřených na rozvoj sebeuvědomění, sebehodnocení, komunikačních dovedností a kooperativního chování. (Připravuje se české vydání.)

Greig, S., Pike, G. and Selby, D. E.: Earthrights. Education as if the Planet Really Mattered, Kogan Page/World Wildlife Fund UK, 1987.

Kniha nabízí přehled současných globálních problémů a implikací, které ze současných výzkumů vztahu planety a lidstva vyplývají pro školu.

Javna, J.: 50 nápadů pro děti k záchraně Země, ČSOP, 1991.

Nápady a konkrétních aktivity pro děti. Témata: globální problémy, poklady Země, energie, voda... Distribuje: ZO ČSOP Koniklec, P. O. Box 24, 130 00 Praha 3.

Houška, T.: Škola hrou, vydal T. Houška, Václavkova 2, 160 00 Praha 6, 1991. Prodává knihkupectví na Pedagogické fakultě UK, Rettigové 4, 120 00 Praha 2

Nápady a inspirace pro všechny předměty základních škol, knížka pro učitele a rodiče.

Lančová J., Maršák, J.: Ekologické aspekty ve výuce fyziky. ČSSŽP Praha, 1991

Objednávky: Sekretariát ČSSŽP, Novotného lávka 5, 116 68 Praha 1

Lidské práva pre deti, překlad materiálu Amnesty International, nakladatelství Archa, Staromestská 6, 811 03 Bratislava.

Příručka k projektu pro učitele základních a středních škol. Cílem projektu je zprostředkovat učitelům základní informace o problematice lidských práv, metodice jejich vyučování a stimulovat autonomní způsob myšlení včetně nových postojů vůči žákům a výchově.

Metodika vyučovania ľudských práv, preklad materiálu OSN, nakladateľská Archa, Staromestská 6, 811 03 Bratislava.

Kniha poskytuje námety, jak pěstovat v žácích vědomí vlastní hodnoty a hodnoty druhých lidí. Jednou ze základních myšlenek knihy je názor, že nestačí pouze učit o lidských právech. Učitel musí neustále ve třídě lidská práva důsledně uplatňovat, aby se studenti naučili, jak je v praxi prosazovat. Podstatnou část textu tvoří různé aktivity. Publikaci je možné objednat na adrese: NCEV-sofron, PríF UK, Mlynská dolina B2, 842 15 Bratislava.

Pike, G. and Selby D. E.: Greening the Staffroom, Centre for Global Education, BBC Education and World Wildlife Fund for Nature United Kingdom, 1990.

Publikace se věnuje problematice zavádění globální výchovy do školy. Hlavní pozornost je věnována změně postojů učitelského sboru, vytváření atmosféry důvěry ve sborovně, formám komunikace a zpětné vazby. Nechybí řada konkrétních aktivit. Kniha je doplněna videokazetou.

Randle, D.: Teaching Green. Green Print, 1989.

Příručka pro rodiče a učitele, obsahující jak filosofii "zelené výchovy", tak i řadu nápadů a inspirací pro každodenní práci s dětmi.

Regan, T.: Filosofie zvířecích práv, Animal S.O.S., 1992, kontakt Petr Urbášek, Mohelnická 1119, 783 91 Uničov

10 důvodů pro práva zvířat a jejich vysvětlení a 10 argumentů proti zvířecím právům a odpovědi na ně.